ובלא"ה, עי' עוד מש"כ (שם) דעת הפוסקים דבדלא חזי לאיצטרופי ליכא איסור ח"ש. וגם לדעת כמה פוסקים איסור ח"ש אך ורק במידי דאכילה. באופן דאפי' אי נסתפק לדמות ניד"ד למש"כ החזו"א, (שהוא כמעט שיטת יחידאה בזה, דהלא סוגיא דעלמא דלא שייך איסור ח"ש בחלק המעשה שאינה נצרכת שתהא נעשה ע"י, כדי לחייבו, וגרע מח"ש באיכות כגון חצי מלאכה וכדומה), נמצא דאין מקום לחשוש כלל. ונחזי אנן, בניד"ד הרי יש כאן ספק שמא שתיית כוס עיקרין מדרבנן, (כמ"ש המאירי שבת דף ק"י), ואפי' את"ל מדאורייתא, (כמ"ש הגר"א (אה"ע סי' ה' סי"ב) מקרא כי משחתם בהם), דלמא התרופה אינה גורמת סירוס כלל, ואפי' את"ל דגורמת (מחשש רחוק), הלא הוי דבר שאינו מתכוין בספק פ"ר (דמותר להט"ז), ואפי' למ"ד ספק פ"ר אסור, דלמא יש כאן ספק סכנת קורונ"ה, (ולס"ס מצטרפין אפי' צד רחוק), ומותר, (פתחי תשובה (שם) בשם הברכ"י בשם הריטב"א), ואפי' את"ל דאין כאן סכנה, דלמא כהני פוסקים דח"ש אינו אסור רק באיסורי אכילה, ואת"ל כהחולקים, דלמא רק בדחזי לאיצטרופי, ואפי' את"ל כהחולקים, דלמא כהפוסקים דח"ש באיכות לא אמרינן כלל, ואת"ל כהחולקים, דלמא דוקא היכא דהמעשה הוא חלק מהאיסור, ואפי' את"ל כהחזו"א, דלמא שאני הכא דליכא שם התחלת סירוס כלל, (ואינו כמו חימום ובישול דמתחיל בהדרגה ממעט להרבה עד שבא לידי גמר בישול). ונמצא דאית לן ooooooooo"ס להקל בחשש גרם ח"ש דסירוס (דאורייתא, ooooooo"ס דרבנן).

אמנם לקושטא בלי כל הנ"ל נראה דלעולם לא שייך כלל ענין איסור ח"ש מה"ת בניד"ד, דרק היכא דבשיעור שלם יש שיעור לחייבו מלקות או מיתה, בהא מצינו דח"ש עכ"פ אסור מה"ת לר"י, ואפי' היכא דבשיעור ליכא מלקות (כגון בל יראה דניתק לעשה, או אכילת כזית תרומה טמאה, דאינו אלא בעשה), מ"מ אכתי שם שיעור עליו וממילא חמיר טפי, וכמ"ש התוס' (שבת דף צ"א ע"ב, ד"ה (בע"א) כגון), וז"ל, דמ"מ כזית חמיר טפי שהרי זית הוא שיעור ללקות בכל מקום, עכ"ל, (ובאמת הגרעק"א כ' לצדד גדולה מזו, דבאמת התם בתרומה טמאה, כיון דליכא חיוב מלקות, ממילא ליכא איסור ח"ש כלל, ומיישב בזה קושית השאג"א (סי' פ"א) לענין בל יראה. והגם דמהתוס' חזינן דלא ס"ל הכי, מ"מ יסוד דבריו נכונים, רק דבכל זאת גם בדליכא למעשה חיוב מלקות ממש, הרי סו"ס חשיב איסור אשר יש בו שיעור ללקות עליו כמ"ש התוס'). והשתא בניד"ד, הרי נקטינן (שו"ע שם) דהמשקה כוס של עיקרין אסור ואינו לוקה עליו, וא"כ האומר דיש איסור תורה אפי' בדלא נסתרס, נמצא דעובר בזה בבל תוסיף, (וכמ"ש הרמב"ם על האומר בשר עוף בחלב מה"ת), ומקרא מלא דיבר הכתוב, אלה המצוות וגו' לא תוסיפו ולא תגרעו ממנו. (והגם דאיסור ח"ש לעולם קיל טפי, דלא הוי רק איסורא בעלמא כמ"ש התוס' (שבועות דף כ"ב ע"ב), משום דאינו מפורש בקרא כמ"ש הר"ן (נדרים דף ח' ע"א), ולכך שבועה חלה עליו. הלא גם בסירוס, אפי' מסרס בידים ממש, אין הלאו מפורש בתורה כמ"ש הב"ח (שם) בפירוש דברי הטור, ואצ"ל שתיית כוס של עיקרים).

שוב ראיתי באוצה"פ (שם) בשם אדמת קדש (סי' כ"ג) דמפרש משמעות הרמב"ם דלרפואה מותר לשתות כוס של עיקרין, דהיינו דבעינן שיעור לסרסו, דתרי כסי, וקמ"ל דאע"ג דבכל איסורין אסור אפי' ח"ש משום דחזי לאיצטרופי, אבל בזה שאין בו איסור מחמת עצמו, אלא שלא יעקר, לא גזרו בזה בחצי שיעור, ועוד דאפי' בכשיעור הוי שלא במתכוין, לא גזרו כולי האי, עכ"ל. וכוונתו פשוט דהא ליכא כאן איסור לשתות דלדון בזה ח"ש (בכמות), רק שלא לסרס עצמו. (ומבואר דאפי' איסור דרבנן ליכא בזה). וגדולה מזו הובא (שם) בשם אפי זוטרי, וז"ל, אבל אם אינו שותה שיעור שיש בו כדי לסרסו ודאי, והוא אינו מכוין אלא לרפואה, ודאי שרי לכו"ע, עכ"ל. (והא כדכתיבנא דכל דלא הוי פס"ר, שרי). ומדבריהם למדנו, דלא חיישינן כלל לחלישת כח הולדה, (ע"י שתיית סמא דעקרא פחות מכשיעור), כ"ז דלא מיעקר בזה. וע"ע בברכ"י (אות י"ג) בשם הריטב"א, וז"ל, אבל לבטל ממנו תאוה והרהור שרי ואריך, עכ"ל. ומשמע אפי' בדבר של קיימא לעלם, דומיא דכוס של עיקרין שהתחיל בה, (דזה אסור אפי' כדי ללמוד תורה כבן עזאי). ולקושטא הרי מפורש בתורה דחלישת כח התאוה שרי ואריך כמ"ש הריטב"א, דהלא לפימש"כ החינוך בשם הרמב"ם, היינו טעמא דמצות מילה. ותל"מ.